

Wilno, 2 listopada 1416

Król Władysław [Jagiello] w odpowiedzi na listy wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Michała Kuchmeistera informuje go, że zamierza w pełni przestrzegać postanowień rozejmu zapośredniczonego przez króla rzymskiego i węgierskiego Zygmunta [Luksemburskiego] i króla Francji Karola [VI Szalonego] w zakresie wolności handlu [pomiędzy Polską a Prusami]. W sprawie starosty nakielskiego [i podkomorzego kaliskiego Jarosława z Iwną], który miał zagarnąć konie i inne [rzeczy] poddanych wielkiego mistrza, król zdecydował, że sprawca będzie odpowiadał za to przed nim. [Władysław Jagiello] podkreśla, że zawsze nakazuje swoim starostom, aby przestrzegali wszystkich postanowień [wspomnianego] rozejmu.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 2418, pap., lac., wym. 322 × 211 mm, lekkie zaplamienia i przetarcia, nowożytna notatka archiwalna o dacie rocznej listu: 1416, in dorso zamykająca list pieczęć wystawcy w czerwonym wosku (wosk przez papier, wnioskując z wymiarów chodzi tu o pieczęć Władysława Jagielly o śr. 28 mm; zob. GumowskiPieczęcie, s. 14, 15, nr 16; Pieczęcie, s. 14; HlebionekKatalog, s. 105, 106), kustodia o wym. 56 × 54 mm i resztki papierowego paska zabezpieczającego pieczęć na miejscu, rękami z tego samego czasu dwie noty pocztowe w języku niem.: 1. Gekomen und gegeben vom Ragnith¹ am fritage noch Omnium Sanctorum | vor mittage in die VII stunden (ciemny atrament); 2. Gekomen und gegeben vom Elbing² am montage vor Martini hora XII czum mittag (jasny atrament), nowożytna notatka o treści i dacie rocznej listu w j. niem., podklejenie wykonane jasnoszaroniebieskim papierem.

Wyd.: CDL, s. 210, 211.

Reg.: RHD 1/1, nr 2418; SzwedaListy, s. 266.

Adres [in dorso]: ^aVenerabili domino ^bMichaeli ^cKochmeister Domus | Thewtunicorum de Prussia magistro generali³, amico nostro.

^dWladislaus Dei gracia rex Polonie Lithwanieque | princeps supremus et heres Russie etc.

^eVenerabilis amice noster! Litteras, quas nostre celsitudini direxistis, ad plenum percepimus, in quibus petendo instatis |, ut vobis claram et explicitam super hiis, que continentur faciamus responsivam et signanter, si mercatores et | subditi vestri in Regno nostro cum eorum mercanciis in aqua et in terra facultatem habeant ambulandi etc. Quapropter prout | alias sic et nunc vobis ad premissa respondemus isto modo, quod presentes pacis treugas inter nos per serenissimos principes, dominos Sigismundum Dei gracia Romanorum et Hungarie |R| etc.⁴ ac Karolum Francie etc.⁵ reges, fratres nostros carissimos, ac ex post per utriusque nostrum litteras interpositas et firmatas, in omnibus earum punctis, sentenciis, clausulis ac condicionibus et capitulis, que circa tractatus, quos nostri et vestri consilarii habuerunt, sunt expressa, inconcusse et firmiter decrevimus et volumus observare, licet eisdem pendentibus subditi Regni nostri dampna et incomoda gravia ab Ordine pleris vicibus sustulerunt, quorum frequentia et qualitas ex significacione nostra multiplici vobis incognito non existit et non ambigimus, quyn predicta capitula, si ipsa ad vestri noticiam perducere facietis, de libertacione viarum et transitu mercatorum sufficienter vos docebunt. De eo autem, prout nobis scribitis, qualiter capitaneus noster Naclensis⁶ equos et cetera vestris subditis recepisset et pro eis requisitus id a vobis |a| respondebat habuisse in comisso etc. Noveritis, nos capitaneis nostris nunquam aliud commisisse, preterquam pacis treugas huiusmodi firmiter observare et decreta, que ex tractatibus consiliariorum nostrorum et vestrorum in eis sunt secuta, exquisita vigilancia custodire, proinde scribimus predicto

capitaneo nostro, ut nobis huius rei et eventus causam, pro qua nobis scribitis, indicaret. Datum in Wylna in crastino Omnium Sanctorum feria secunda anno Domini etc. sedecimo.

Relacio Sbignei de Oleschnicza, scolastici | Sandomiriensis, prothonotarii aule nostre⁷.

^a Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

^b Inicjał wysokości ok. 4 wersów.

^c Inicjał wysokości ok. 1,5 wersu.

^d Inicjał wysokości ok. 2 wersów.

^e Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

¹ Ragneta (niem. Ragnit), obecnie Nieman, miasto w obwodzie królewieckim w Federacji Rosyjskiej.

² Elbląg (niem. Elbing), miasto, gmina loco, powiat elbląski, woj. warmińsko-mazurskie.

³ Michał Kűchmeister von Sternberg, wójt Nowej Marchii 1410, wielki marszałek 1411–1414, wielki mistrz 1414–1422, komtur gniewski 1422, zm. 1423 (W. Nűbel, Michael Kűchmeister. Hochmeister des Deutschen Ordens 1414–1422, Marburg 1969; Hochmeister, s. 119–121; Jűhnig, s. 290, 292, 303, 318; Heckmann, s. 152, 210, 396, 405, 555).

⁴ Zygmunt Luksemburski, syn cesarza Karola IV Luksemburskiego i Elźbiety Pomorskiej, elektor brandenburski od 1378, król węgierski od 1387, król niemiecki od 1410, książę Luksemburga od 1419, król włoski od 1431, cesarz rzymski od 1433, król czeski od 1419, zm. 1437 (J.K. Hoensch, Kaiser Sigismund. Herrscher an der Schwelle zur Neuzeit (1368–1437), Műnchen 1996; S. Wefers, Das politische System Kaiser Sigmunds, Stuttgart 1989; Sigismund von Luxemburg. Ein Kaiser in Europa, hrsg. von M. Pauly und F. Reinert, Mainz 2006; Kaiser Sigismund (1368–1437). Zur Herrschaftspraxis eines europűischen Monarchen, hrsg. K. Hruza, A. Kaar, Wien–Kűln–Weimar 2012).

⁵ Karol VI Szalony, król Francji 1380–1422 (F. Autrand, Charles VI. La folie du roi, Paris 1986; eadem, Karl VI, w: Lexikon des Mittelalters, Bd. 5, Stuttgart–Weimar 1999, kol. 977, 978).

⁶ Był nim wówczas podkomorzy kaliski Jarosław z Iwna h. Grzymała, chorąży poznański 1406–1415, podkomorzy kaliski 1415–1423, starosta wschowski 1409, starosta nakielski 1414–1422, dyplomata króla Władysława Jagiełły (WSB, s. 293; UW, s. 117, 138, 168, 175, 187; A. Szweda, Panowie z Iwna herbu Grzymała w służbie królów polskich, w: Etos rycerski w Europie Środkowej i Wschodniej od X do XV wieku, red. W. Peltz, J. Dudek, Zielona Góra 1997, s. 160–163; idem, Ród Grzymałów w Wielkopolsce, Toruń 2001, s. 96–104).

⁷ Zbigniew Oleśnicki (starszy) h. Dębno, pisarz i sekretarz (protonotariusz) królewski, kanonik i prałat licznych kapituł, biskup krakowski od 1423, kardynał św. Pryska, zm. 1455 (PSB 23, s. 784–786; SułkowskaDokumenty, s. 244–245; M. Koczerska, Zbigniew Oleśnicki i Kościół krakowski w czasach jego pontyfikatu [1423–1455], Warszawa 2004).